

Korán

Arabské slovo Ku-rán znamená doslova „čtení, četba, kniha“. Korán je základní náboženskou knihou islámu. Zatímco židovské a křesťanské chápání původu Písma připouští vedle Božího zjevení také působení lidského faktoru, ortodoxní učení islámu chápe Korán jako přímé slovo Boží. Někdy muslimové označují své Písmo prastarým, uctivým *Kitáb* „Kniha“. Úcta ke Koránu je v islámských zemích patrná ve všech oblastech života. Po staletí byl základem vzdělávacích soustav, dodnes se ho mnozí učí nazpaměť (77934 slov) a pro mládež se v této znalosti pořádají i televizní soutěže. Starým rukopisům i dnešním výtiskům Koránu se věnuje kaligrafická péče a koránské verše jsou cenným kulturním bohatstvím.

Muslimové věří, že Korán byl napsán anděly v nebi na přímý diktát Boha a archanděl Gabriel ho poté postupně sdělil Muhammadovi. Muhammad a někteří jeho následovníci si zjevený text uchovávali v paměti, ale také jej zaznamenávali na různé předměty; kosti, kůže, střepy, palmové listy, kamínky apod. Až po Muhammadově smrti byl vytvořen závazný (kanonický) text. Nejstarší dochovaná verze Koránu napsaná 18. let po smrti Muhammedově je uložena ve svatyni Kaaba v Mekce.

Korán se dělí na 114 súr (oddílů, kapitol), které jsou seřazeny mechanicky, i když ne zcela důsledně, podle počtu veršů: od nejdelší súry s 286 verši po nejkratší s 4 verši. Korán obsahuje předpisy náboženské, rituální, občanské, státoprávní a trestní, líčí ráj s jeho půvaby, pekelné děsy, velebí všemohoucnost Boží, jejíž dílem je celý Vesmír. Objevuje se v něm řada starozákonních příběhů (o Adamovi, Mojžíšovi, Abrahamovi, Josefovi, Lotovi, Noemovi, Davidovi, Jobovi) i novozákonních (O Janu Křtiteli, Panně Marii, Ježíšovi). Oproti osobnímu zabarvení lidských svědectví Starého Zákona a radostné zvěsti Evangelii, převládá v Koránu rozhodný a majestátný tón autoritativních připomenutí, naučení a pokynů. Muslimové věří, že právě podobnost dokazuje, že všechna tři náboženství pocházejí ze stejného zdroje.

Mezi novodobé výklady Koránu patří jednak tendence vykládat texty zcela doslovně (např. příběh o stvoření Adama a Evy) nebo jej uvádět v soulad s moderní vědou. Někteří vědci překvapivě srovnávají svoje nálezy a teorie s několika verši, které byly napsány již před čtrnácti stoletími v Koránu o přírodních dějích. Například moderní nálezy embryologie jsou podle nich v Koránu docela podrobně popsány.

